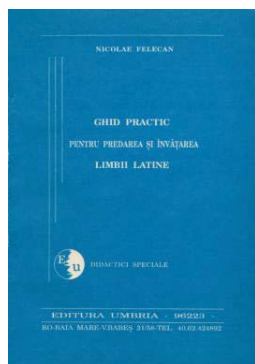

NICOLAE FELECAN, FILOLOG DE PRESTIGIU

Lingvistica românească a pierdut, la sfârșitul anului trecut, pe unul dintre marii săi corifei.

Personalitate marcantă a vieții universitare băimărene, Nicolae Felecan – Omul, Profesorul și Filologul, cel care a câștigat cu ușurință și pentru multă vreme de aici încolo (grație nobleții sale sufletești, dublate de vocația de dascăl și de cercetător) un loc important în inimile celor care l-au cunoscut ori pe care i-a îndrumat de-

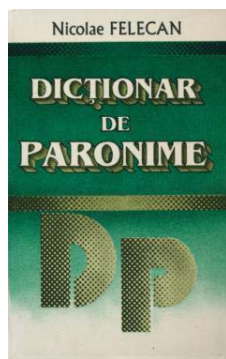

a lungul carierei sale didactice, cel care a contribuit în mod esențial,

prin valoroase scrieri, la dezvoltarea lexicologiei, a istoriei limbii, a gramaticii, a dialectologiei, a toponimiei și a antroponimiei – a plecat de-acum dintre noi; nu înainte însă de a ne lăsa, ca un ultim cântec de lebedă, încă un volum, *Lingvistică și filologie română* (Cluj-Napoca, Editura Mega, 2020), care-i dezvăluie, pe lângă vasta știință de carte și sensibilitatea sufletului: o regăsim în paginile în care ne

vorbește despre oamenii care l-au format sau pe care i-a întâlnit, în diverse momente, pe parcursul vieții ori al carierei Domniei Sale.

Drumul său începea în 1941, într-un sat transilvănean, Caila; dragostea de carte l-a purtat mai apoi la Bistrița, acolo unde a urmat cursurile liceului „Liviu Rebreanu” și, mai departe, în capitală, fiind student al Facultății de Limbi Romanice, Clasice și Orientale din cadrul

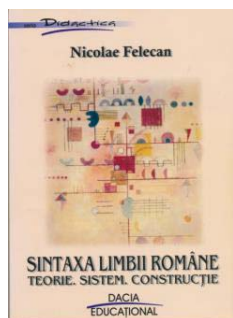
Universității București. În anul 1976 obține, la Institutul de Lingvistică și

Istorie literară al Academiei Române, filiala Cluj-Napoca, titlul de doctor, cu o lucrare despre *Sistemul lexico-semantic al termenilor ce denumesc părțile corpului uman în limba română*. Acestea sunt etape ale devenirii sale, despre care își amintește cu nostalgie și entuziasm: „Aducerile-aminte ale anilor de școală și ale dascălilor pe care i-am întâlnit în acest periplu... nu poate să-ți producă decât momente de bucurie și, în același, timp, o tinerețe sufletească aparte.

Trecerea în revistă a acestui timp e dătătoare de satisfacții și de contemplații. Gândindu-te la propria-ți persoană, nu poți să nu vezi cu ochii minții de acum efortul dascălilor de a te forma, de a-ți sădi principii și norme de viață, care să te ferească de derapaje și compromisuri și să te mențină, în ciuda oricăror situații neconfortabile, în poziția de verticalitate față de oricine și orice”¹.

Aceeași misiune, „moștenită” de la profesorii săi, și anume, de a sădi în mintea și în sufletul elevilor și a studenților

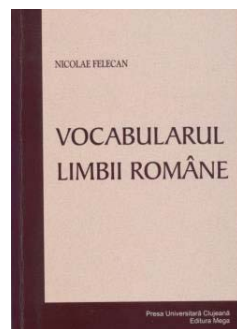
care a parcurs toate etapele specializării personale, de la preparator la profesor, în cadrul Universității de Nord din Baia Mare. Poziția de decan și cea de prorector, pe care le-a ocupat mai apoi, au fost în beneficiul acestei instituții, căci, Domnia Sa a contribuit în mod esențial la înființarea Facultății de Litere, iar în cadrul ei, la apariția unor domenii noi de studiu: limbi moderne aplicate, teologie ortodoxă pastorală și didactică, teologie greco-catolică pastorală și didactică, asistență socială, filozofie, jurnalism și arte plastice, toate

pasiunea pentru carte și capacitatea de a distinge binele de rău, adevărul de minciună, valoarea de nonvaloare, și-a asumat-o dl Nicolae Felecan în activitatea didactică pe care a desfășurat-o atât în mediul preuniversitar – din 1984 până în 1993, ca profesor de limba latină și director al Liceului „Mihai Eminescu”, fostul Liceu Industrial nr. 9 din Baia Mare, perioadă în care a inițiat și organizarea Olimpiadei Naționale de Limba Latină – , cât și universitar – spațiu în

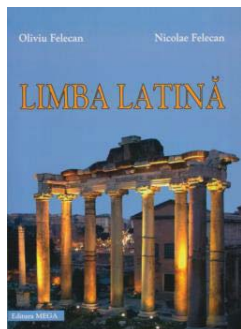
menite să răspundă cerințelor realității din această parte de țară, al cărei fin cunoscător s-a dovedit a fi.

Prin lucrările publicate de către Profesorul Nicolae Felecan, lingvistica românească a fost, de asemenea, cu mult îmbogățită. Sintaxa, lexicologia, dialectologia, onomastica, folclorul, limba latină sunt doar câteva dintre zonele pe care le-a abordat cu deosebită rigurozitate și cu rezultate științifice originale. Avându-l ca unic autor sau în colaborare, au apărut o serie de cărți/dicționare/volume de referință în sectoarele

¹ *Lingvistică și filologie română*, p. 267.

citare. Se numără, printre ele: *Graiul, etnografia și folclorul zonei Chioar*² (1983), *Paronimia în limba română* (1993), *Ghid practic pentru predarea și învățarea limbii latine* (1994), *Dicționar de paronime* (1995), *Dicționar de omonime* (1996), *Probleme de vocabular și de exprimare corectă* (1999), *Dicționar de omonime lexicale și gramaticale* (2001), *Sintaxa limbii române. Teorie. Sistem.*

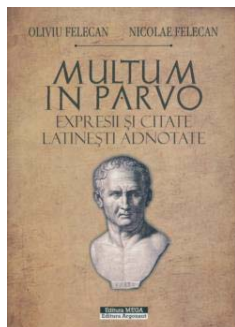

Construcție (2002), *Vocabularul limbii române* (2004), *Terminologia corpului uman în limba română* (2005), *Dicta memorabilia. Dicționar uzual adnotat de sigle, expresii, maxime și citate latine* (2007), *Limba latină. Gramatică și texte* (prima ediție, 2007; ediția a doua, 2008), *Între lingvistică și filologie* (2011), *Multum in parvo. Expresii și citate latinești adnotate* (2013) etc.

Avem convingerea că cel puțin câteva dintre lucrările citate se află în bibliotecile particulare ale iubitorilor de carte, fie ei elevi, studenți, profesori sau cercetători.

Acestora li se adaugă numeroase alte studii și articole publicate în reviste de specialitate din țară și din străinătate, precum și participări la congrese, conferințe, sesiuni științifice naționale și internaționale (în Italia, Spania, Austria, Ungaria, Polonia, Republica Moldova, Belgia etc.).

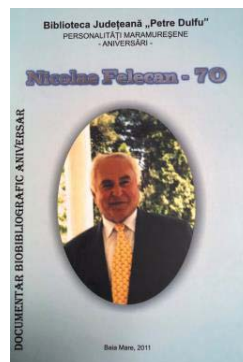

În ceea ce privește onomastica, articolele pe care le semnează ca autor sau în colaborare cu Oliviu Felecan (fiul căruia i-a insuflat pasiunea pentru această „îndeletnicire”) – *Categoriile antroponimice: nume, supranume, poreclă; Denumiri ale lăcașurilor de cult din România; Sacru și profan în oiconimie. Aspecte etimologice; Antroponimia, indice al multiculturalismului. Studiu de caz: Gimnaziul latino-catolic din Bistrița (1729-1779); Considerații asupra oiconimelor Caila și Purcăreț; Denumiri ale băuturilor spirtoase tradiționale românești; Observații cu privire la oiconimele Let(c)a, Letea, Lita, Liteni; Strat-uri etimologice reflectate în hidronimia românească etc.*, reprezintă tot atâta contribuții științifice valoroase în domeniu.

² Volum distins cu premiul „Timotei Cipariul” al Academiei Române.

Nu în ultimul rând, trebuie să remarcăm faptul că în ultimii 10 ani, Baia Mare a devenit un reper pe harta onomasticii românești și internaționale grație eforturilor lui Oliviu Felecan, Nicolae Felecan și Daianei Felecan, de a organiza periodic, la Universitatea de Nord, seria Conferințelor „Name and Naming” (ICONN). Acestea s-au bucurat de o largă participare din țară și din afara granițelor ei, iar volumele rezultate au fost apreciate cu indexări recunoscute la nivel internațional.

Spirit de înaltă clasă umană și profesională, domnul Nicolae Felecan rămâne, peste timp, prezent în amintirea noastră: atât a celor pe care i-a format în mod direct, ca dascăl și părinte, precum și a celor care i-au citit și îi vor citi contribuțiile științifice.

Iustina NICA (BURCI)
Institutul de Cercetări Socioumane
„C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova